

Предшколско васпитање и образовање у време епидемије COVID-19

У контексту актуелног ванредног стања и континуираних напора Владе Републике Србије да се координисаним спровођењем свеобухватних превентивних мера што је могуће више спречи даље ширење вируса COVID-19, у ситуацији прекида редовног рада предшколских установа, Министарство просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи са партнерским институцијама, организацијама и струковним удружењима **пружа подршку мобилисању/активирању свих расположивих ресурса у систему предшколског васпитања и образовања и настоји да допринесе професионалном повезивању и оснаживању појединаца, установа и система у целини да одговорно и компетентно одговори на комплексне изазове са којима се суочава образовни систем, али и наше друштво у целини.**

У том смислу, приоритетни задаци система предшколског васпитања и образовања у наредном периоду односе се на следеће групе активности:

- 1. активности у вези са очувањем здравља и безбедности људи** у складу са мерама које прописује Влада Републике Србије, одлукама Владе, препорукама и упутствима;
- 2. активности подршке породицама са децом предшколског узраста** како да обезбеде услове за нормално функционисање, учење и развој деце у ситуацији ванредног стања и кућне изолације;
- 3. активности подршке професионалном повезивању, умрежавању и размени искустава практичара** у функцији истраживања, заједничког учења и унапређивања компетенција.

1. Активности у вези са очувањем здравља и безбедности људи представљају главни приоритет а њихово спровођење од стране јавних служби потребно је планирати и остваривати у складу са мерама и одлукама Владе Републике Србије, инструкцијама, захтевима и упутствима надлежних органа и служби које се прате на дневном нивоу.

Прилагођавајући се актуелним мерама и препорукама релевантних државних органа и институција, у складу са расположивим људским ресурсима планираће се и спроводити активности стручних радника (васпитача, стручних сарадника и сарадника у предшколским установама) које следе:

2. Активности подршке породицама са децом предшколског узраста у условима ванредног стања и кућне изолације

Породица је примарни и најважнији васпитач деце и представља први контекст у којем се одвија дечје учење и развој, а улога система институционалног предшколског васпитања и образовања (и у тренутним околностима престанка редовног рада вртића) је

да подржи породице у остваривању њихове васпитне функције, да са њима гради отворену комуникацију и дијалог и понуди им информације, саветодавну помоћ, идеје и предлоге за међусобно повезивање, заједничко учешће деце и одраслих у различитим животно-практичним активностима и игри.

Веома је важно препознати и поштовати потребе и капацитете породице, тренутни контекст у коме се свака од њих нашла, аутентичност родитељства, али и важност успостављања блиских односа са својом децом и у складу са тим им понудити различите видове подршке која може допринети њиховом оснаживању у околностима суочавања са стрепњом, страховима, осећањем изолованости, несигурности и сл.

Тек када се родитељи буду осећали сигурно, прихваћено и уважено, моћи ће и својој деци да пружи аутентичну сигурност, безбедност и топлину. У таквим односима и таквој атмосфери подржава се добробит деце, њихов развој и учење.

На нивоу васпитне групе/установе/система то значи остати у контакту и комуникацији са породицама и подржати код њих осећање припадности, заједништва (солидарности и емпатије) и развој креативности:

- **информисање родитеља** у вези са заштитом здравља и безбедности у ситуацији пандемије вируса корона (флајери/брошуре, информације на сајту ПУ; вибер групе и сл.);

- **коришћење постојећих и креирање нових различитих ресурса намењених деци и породици:**

- информација о значају игре за дете предшколског узраста и значају заједничког учешћа;
- идеја, предлога – прилика за повезивање, размену, игру, радост, заједничко учешће деце и одраслих у свакодневним животно-практичним активностима и у игри;
- корисних информација (посебно у тренутним околностима) о културним програмима за децу на различитим медијима;
- корисних информација о начинима организовања времена, начину разговора са децом о корона вирусу (прилагођено узрасту) и слично.

Пажљиво припремљене информације, предлоге, идеје потребно је искомуницирати с породицама на различите начине, користећи различита средства комуникације, као што су:

- *мале онлајн заједнице подршке и размене са породицама* за смислено организовање времена и активности у условима изолације (вибер, ФБ и сл. групе), договарајући са родитељима њима најприступачнији канал комуникације;
- *бесплатни онлајн ресурси*: сајтови са корисним информацијама за родитеље, предлозима игара и активности са децом; you tube канали (попут виртуелног позоришта лутака Пинокио или иницијативе театра Вук);

- *квалитетне телевизијске емисије, прилози и клипови за децу и родитеље* – снимање или прикупљање постојећих видео записа (предлози игара и активности са децом; учење и игра у животно-практичним ситуацијама – рутине, свакодневне животне ситуације; поруке родитељима; песмице и клипови са кључним порукама), предлози који се односе на квалитетне тв програме и емисије за децу и родитеље (као што су, нпр. Полетарац; На слово на слово; Коцка коцка коцкица; Метла без дршке; Кућа за маштање; Плава птица; Уприроди се, Водич за родитеље и друге);
- **саветовалиште за родитеље** (путем телефона и мејла; припрема, превођење и размена материјала и корисних информација са родитељима; психолошка и друга саветодавна подршка у кризним ситуацијама)

3. Организација процеса континуираног професионалног развоја и учења запослених у предшколским установама

На нивоу васпитне групе/установе/система то значи мапирање свих постојећих ресурса везаних за канале комуникације, за компетенције практичара (у домену дигиталне писмености; у развијању савремених педагошких приступа у раду са децом), као и ресурсе у вези са релевантним садржајима, активностима, материјалима, подсетницима, смерницама за практичаре; видео материјале, сајтове, квалитетне онлајн курсеве који ће се искористити у циљу међусобног повезивања и умрежавања због, пре свега, заштите здравља и безбедности људи, подршке породицама са децом предшколског узраста у условима ванредног стања и кућне изолације и заједничког учења и размене искуства између практичара.